

För kännedom:
Kommunfullmäktige
Partiernas gruppledare

Kommunstyrelsen

Granskning av bokslut och årsredovisning

KPMG har av oss Luleå kommuns förtroendevalda revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023. Uppdraget är att granska årsredovisningen i syfte att ge oss ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen. En utökad redovisningsrevision av den interna kontrollen har även ingått i granskningen.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Nedan följer en sammanfattning av granskningens bedömningar och rekommendationer.

KPMG:s utökade redovisningsrevisione med hänvisning av efterlevnad av nya kommunala ISA gällande den interna kontrollen redovisas i bilaga 1 med bedömningar och rekommendationer.

Utifrån den genomförda granskningen av årsbokslutet har det noterats att kommunen gör avsteg från god sed avseende följande:

- Leasing ska enligt RKR-R5 klassificeras och redovisas antingen som finansiella eller operationella leasingavtal. Från och med 2018 redovisar Luleå kommun, leasing och hyra av lös egendom i enlighet med RKR-R5. Klassificering av avtal sker vid avtalens början och avtal tecknade före 2018 har tidigare klassificerats som operationella. I praktiken finns även en stor osäkerhet i vad verkligt värde uppgår till varför man i nuläget väljer att konstatera att alla avtal tecknade före 2018 klassificeras som operationella även om man kan misstänka att vissa kan vara av finansiell karaktär. Tillämpad princip kan innebära att fel finns i delårsrapportens räkenskaper.

Enligt KPMG:s bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats, med undantag av ovan punkter, i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.

Grundat på den översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet gällande de finansiella målen och verksamhetsmålen.

Bedömning är att resultatet i årsredovisningen är:

- helt förenligt med två av fyra finansiella mål. De två finansiella målen; Nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag bör ej överstiga 10 procent och Soliditeten ska vara oförändrad är ej förenligt med resultatet.

- helt förenligt med fyra verksamhetsmål och delvis förenligt med fem verksamhetsmål.

Det rekommenderas att kommunstyrelsen i årsredovisningen sammanfattar måluppfyllelsen för verksamhetsmålen.

Det bedöms, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

Vi överlämnar härmed granskningsrapporten med bilaga 1 för kännedom och yttrande gällande både rapportens och bilagas slutsatser och rekommendationer. Yttrande från kommunstyrelsen önskas senast den 30 september 2024.

För Luleå kommuns revisorer/

Kurt Hauptmann/ordförande

Slutdokumentet godkändes digitalt på revisionens sammanträde 2024-04-09.

Granskning av bokslut och årsredovisning samt utökad granskning av intern kontroll

2023-12-31

Rapport

Luleå kommun

KPMG AB

2024-04-09

Antal sidor 13

Bilaga 1

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Årsredovisningens räkenskaper	1
1.2	God ekonomisk hushållning	1
1.3	Balanskravsresultat	2
2	Bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2	Avgränsning	4
2.3	Revisionskriterier	4
2.4	Metod	4
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Årsredovisningens räkenskaper	6
3.1.1	Analys av resultaträkning	6
3.1.2	Analys av balansräkning	8
3.1.3	Bedömning årsredovisningens räkenskaper	9
3.2	God ekonomisk hushållning	9
3.2.1	Bedömning god ekonomisk hushållning	11
3.3	Balanskravsresultat	11
3.3.1	Bedömning balanskravsresultat	12
	BILAGA 1 Granskning av intern kontroll i väsentliga processer	14

1 Sammanfattning

Vi har av Luleå kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Nedan följer en sammanfattning av granskningens bedömningar och rekommendationer.

Vår granskning av den utökade redovisningsrevisionen gällande den interna kontrollen redovisas i bilaga 1 i granskningsrapporten. Se bedömningar och rekommendationer.

1.1 Årsredovisningens räkenskaper

Utifrån vår genomförda granskning av årsbokslutet har vi noterat att kommunen gör avsteg från god sed avseende följande:

Leasing ska enligt RKR-R5 klassificeras och redovisas antingen som finansiella eller operationella leasingavtal. Från och med 2018 redovisar Luleå kommun, leasing och hyra av lös egendom i enlighet med RKR-R5. Klassificering av avtal sker vid avtalens början och avtal tecknade före 2018 har tidigare klassificerats som operationella. I praktiken finns även en stor osäkerhet i vad verkligt värde uppgår till varför man i nuläget väljer att konstatera att alla avtal tecknade före 2018 klassificeras som operationella även om man kan misstänka att vissa kan vara av finansiell karaktär. Tillämpad princip kan innebära att fel finns i delårsrapportens räkenskaper.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats, med undantag av ovan punkter, i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR,

1.2 God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet gällande de finansiella målen och verksamhetsmålen.

Vår bedömning är att resultatet i årsredovisningen är:

- helt förenligt med två av fyra finansiella mål. De två finansiella målen; Nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag bör ej överstiga 10 procent och Soliditeten ska vara oförändrad är ej förenligt med resultatet.
- helt förenligt med fyra verksamhetsmål och delvis förenligt med fem verksamhetsmål.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen i årsredovisningen sammanfattar måluppfyllelsen för verksamhetsmålen.

1.3 Balanskravsresultat

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

2 Bakgrund

Vi har av Luleå kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. kommunallagen (2017:725) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska vid granskning av årsredovisning pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisorernas revisionsberättelse.

Från och med den 1 januari 2023 ska årsredovisningen granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410) inklusive tillämpningsanvisning för granskning av drift- och investeringsredovisning (enligt ISA 501)
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse

Följande moment regleras inte av standarden utan tillkommer, i enlighet med SKR:s God revisionsbedömning i kommunal verksamhet 2022:

- Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i årsredovisningen är förenliga med verksamhetsmålen samt de finansiella målen.
- Bedömning om kommunen efterlever balanskravet samt eventuellt återopande av synnerliga skäl omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag har varit att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen av årsredovisningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga

avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?

- Är förvaltningsberättelsens lagstadgade delar förenliga med årsredovisningens övriga delar?
- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har sammanställda räkenskaper konsoliderats i enlighet med LKBR?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?
- Efterlever kommunen balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2023-12-31. Granskningen av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKR:s God revisionsbedömning i kommunal verksamhet 2022.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

2.3 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende årsredovisningens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningsbedömning, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning bygger vår bedömning även på:

- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.4 Metod

Granskningarna har genomförts genom bland annat:

- Processgenomgång
- Stickprov och andra urvalsmetoder
- Dataanalys
- Kartläggning av IT-miljön
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Avstämning mot redovisningsregelverk

- Granskning av interna kontroller som är av relevans för upprättandet av de finansiella rapporterna
- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna

Revisionens faser kan kategoriseras i Planering, Genomförande och Rapportering.

I planeringsfasen har vi haft inledande genomgång av villkoren för uppdraget, fastställande av vilka dokumentationskrav som finns, vem som bär ansvaret vid oegentligheter samt kommunikationen under revisionens gång. En viktig del i planeringsfasen är att identifiera risker, värdera riskernas utifrån allvarlighet och sannolikhet samt att identifiera lämpliga granskningsåtgärder.

Genomförandefasen har omfattat fortsatt planering då den interna kontrollen som har översiktligt granskats och de iakttagelser som gjorts i samband med denna granskning har beaktats i granskningen av årsbokslutet. Granskningen av den interna kontrollen tar sin utgångspunkt i kundens processer, bedömningar i redovisningen och finansiella ramverk. Förståelsen för de väsentliga processerna har dokumenterats och en bedömning kring risken för oegentligheter har gjorts. Vidare utgör IT-miljön en viktig del av kommunens verksamhet och en dokumenterad förståelse kopplat till detta område har ingått som en del av den interna kontrollen. Vi har skaffat oss en förståelse för den interna kontrollen för att identifiera lämpliga granskningsåtgärder men inte för att uttala oss om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

En revisionsstrategi har bestämts utifrån den inledande planeringen och den förståelse som skaffats i samband med granskningen av den interna kontrollen. Andra delen av genomförandefasen har omfattat inhämtande av revisionsbevis genom granskning och dokumentation av:

- Balans och resultaträkning
- Närståendetransaktioner
- Sammanställda räkenskaper
- Drift- och investeringsredovisningen
- Förvaltningsberättelse

Som en del i den avslutande fasen har vi inhämtat ett skriftligt uttalande enligt ISA 580. Det har inhämtats från de tjänstepersoner som har uppdraget att verkställa bokslutsprocessen och den interna kontrollen i kommunens redovisning, system och rutiner.

Granskningarna avser kommunens årsredovisning som avgetts av kommunstyrelsen den 2024-04-24.

Rapporten är faktakontrollerad av Ekonomikontoret.

3 Resultat av granskningen

Nedan redogörs för resultatet av granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

3.1 Årsredovisningens räkenskaper

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

3.1.1 Analys av resultaträkning

En kommuns långsiktiga utveckling är beroende av att intäkterna ökar mer än kostnaderna för att inte urholka det egna kapitalet.

Belopp mkr	Kommunen 2023	Budget 2023	Kommunen 2022
Verksamhetens nettokostnader	-5 463	- 5 411	- 4 901
Förändring i % jämfört med föregående år	11,5	10,4	3,4
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	5 600	5 470	5 327
Förändring i % jämfört med föregående år	5,1	2,7	4,4
Finansnetto	-16	-50	11
Resultat	119	9	438
Verksamhetens nettokostnad inklusive finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag	0,97	1,0	0,92

Årets resultat uppgår till 119 mkr (438 mkr fg år) vilket är 110 mkr bättre än det budgeterat resultatet samt 319 mkr sämre än 2022 års resultat. Årets resultat exklusive de finansiella posterna är 135 mkr vilket motsvarar 2 procent (fg år 8 procent) av skatter, statsbidrag och utjämning. Skatteintäkter inklusive statsbidrag och utjämning har ökat med 273 mkr jämfört med föregående år medan verksamhetens nettokostnader har ökat med 562 mkr.

Skillnaden i resultat mot år 2022 förklaras delvis av netto av reavinst och reaförlust år 2022 på 143 miljoner kronor, motsvarande poster finns inte år 2023.

Under år 2023 har statsbidrag på 66,9 mkr erhållits avseende prestationsbaserade medel i syfte att minska andelen timanställningar. Hela bidraget erhöles likvidmässigt under juli 2023 och redovisades i helhet som en intäkt i delårsbokslutet per 2023-08-31. Enligt Socialstyrelsens ändringsbeslut, som lämnades 2023-11-09, bör bidraget periodiseras över 18 månader. Vi konstaterar att delårsbokslutet per 2023-08-31 visade ett för bra resultat med 56 mkr.

Vår bedömning är att kommunen i årsbokslutet per 2023-12-31 korrekt följt och redovisat statsbidrag i enlighet med Socialstyrelsens ändringsbeslut.

Driftredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten. Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfall kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget. Driftsredovisningen presenteras i tabellen nedan.

Verksamhetens budgetavvikelse år 2023

Driftsredovisning, mkr	Utfall år 2023	Budget år 2023	Avvikelse	Utfall år 2022
KS-kommunstabben	-308	-288	-20	-280
KS-kollektivtrafiken	-160	-154	-6	-145
KS-arbetsmarknadsförvaltningen/ Arbetsmarknads- och gymnasienämnd	-115	-122	7	-105
KS-räddningstjänsten	-72	-72	0	-63
Barn- och utbildningsnämnd	-2 091	-2 076	-16	-1 933
Kultur- och fritidsnämnd	-339	-343	3	-329
Miljö- och byggnadsnämnd	-35	-27	-8	-23
Socialnämnd	-2 049	-2 047	-2	-1 883
Stadsbyggnadsnämnd/ Infrastruktur- och servicenämnd	-327	-259	-68	-277
Vainämnd	0	0	0	-2
Överförmyndarnämnd	-10	-11	1	-8
Kommunrevision	-3	-3	0	-3
<i>Finansförvaltning</i>				
-Pensioner, löneskuld, arbetsgivaravgifter	-1 283	-1 300	17	-1 062
-Internt återförda kostnader	1 662	1 671	-9	1 455
-Anslag för näringslivsbefrämjande åtgärder	0	-6	6	0
-Realisationsvinster	42	0	42	201
-Realisationsförluster	-4	0	-4	-58
-Övrigt	0	-3	3	-1
Avskrivningar	-372	-372	0	-385
Verksamhetens nettokostnad	-5 463	-5 411	-51	-4 901
Skatteintäkter	4 857	4 773	84	4 572
Generella statsbidrag och utjämnung	740	697	43	755
Verksamhetens resultat	135	59	76	426

Nämndernas resultat är 106 miljoner kronor sämre än budget, där vi konstaterar att de största avvikelserna avser:

- Stadsbyggnadsnämnden, vilket främst beror på ökade kostnader för järnvägsinfrastruktur, kostnader kopplade till den gröna omställningen samt ökade kostnader för vägunderhåll
- Barn- och utbildningsnämnden, vilket främst beror på ökade modulkostnader inom grundskolan samt sanerings- och flyttkostnader till följd av fuktskada

Vår bedömning är att informationen kring driftredovisningen i årsredovisningen uppfyller kraven i enlighet med lagstiftningen.

3.1.2 Analys av balansräkning

Externa krav återfinns dels i LKBR, dels i de rekommendationer och anvisningar som getts ut av RKR. I tabellen nedan redovisas centrala delar från kommunens balansräkningen.

Belopp i mkr	Kommunen	
	2023-12-31	2022-12-31
Balansomslutning	9 666	9 061
Redovisat eget kapital	6 436	6 318
Eget kapital reducerat med ansvarsförbindelse pensioner	4 956	4 845
Soliditet redovisad	66,6%	69,7%
Soliditet med hänsyn till de pensionsförpliktelser som inte redovisas bland skulder	51,3%	53,4 %
Anläggningstillgångar	8 445	8 009
Omsättningstillgångar	1 221	1 052
Avsättningar	496	406
Långfristiga skulder	1 324	1 074
Kortfristiga skulder	1 409	1 263
Balanslikviditet	87%	83%

Materiella anläggningstillgångar

Från och med 2014 gäller RKR:s rekommendation nr 11.4 Materiella anläggningstillgångar där krav på komponentavskrivning ställs.

Luleå kommun har det senaste året upprättat rutiner för att säkerställa att utrangeringar av gamla komponenter och delkomponenter sker när nya komponenter aktiveras. De senaste åren har även arbetet med inventeringar fortsatt. I likhet med tidigare år vill vi framhålla vikten av att löpande inventeringar sker samt att avvikelser mellan inventerade tillgångar och tillgångar enligt anläggningstillgångar utreds. I annat fall finns risk att materiella tillgångar redovisas med ett felaktigt värde.

Då kommunen nettoredovisar sina investeringar med sina försäljningar så medför det i regel att det är svårt att följa hur stora investeringarna är brutto och om de har hållit sig inom investeringsramarna.

Investeringsredovisning

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Enligt RKR R14 ska utfallet kunna stämmas av mot fullmäktiges budget och plan för investeringsverksamheten. Vidare framgår det att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av samt att investeringsredovisningen även ska omfatta kommunala koncernföretags investeringar som fullmäktige tagit ställning till.

Vi har granskat investeringsredovisningen och inte funnit några väsentliga felaktigheter. Vi rekommenderar dock att investeringsredovisningen kompletteras så att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av.

Vi bedömer att investeringsredovisningen, utifrån ovanstående genomgång, i alla väsentlighet ger en rättvisande bild av investeringsverksamheten. Den är upprättad i enlighet med kraven i LKBR men bör i enlighet med RKR R14 Drift och investeringsredovisning summeras i kassaflödesrapportens poster Investering i immateriella, materiella och finansiella anläggningstillgångar för att förtydliga redovisningens samband med övriga delar i årsredovisningen.

3.1.3 Bedömning årsredovisningens räkenskaper

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats, med undantag av ovan punkter, i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR,

3.2 God ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Utifrån uppfyllelsegraden av målen för god ekonomisk hushållning bedömer kommunstyrelsen att Luleå kommun sammantaget har en god ekonomisk hushållning. Uppföljningen av kommunens fyra långsiktiga finansiella mål visar att måluppfyllelsen är delvis uppfylld, soliditeten har minskat något och nettoinvesteringarnas andel av skatter och stadsbidrag är ej uppfylld. Samtidigt visar sammanställningen för kommunfullmäktiges övergripande mål att övervägande del uppnås.

Se vidare kommunstyrelsens måluppföljning på sidorna 20-21 och 56-65 i kommunens årsredovisning.

I Mål och Budget 2023-2025 har kommunfullmäktige fastställt fyra långsiktiga finansiella mål och nio övergripande verksamhetsmål.

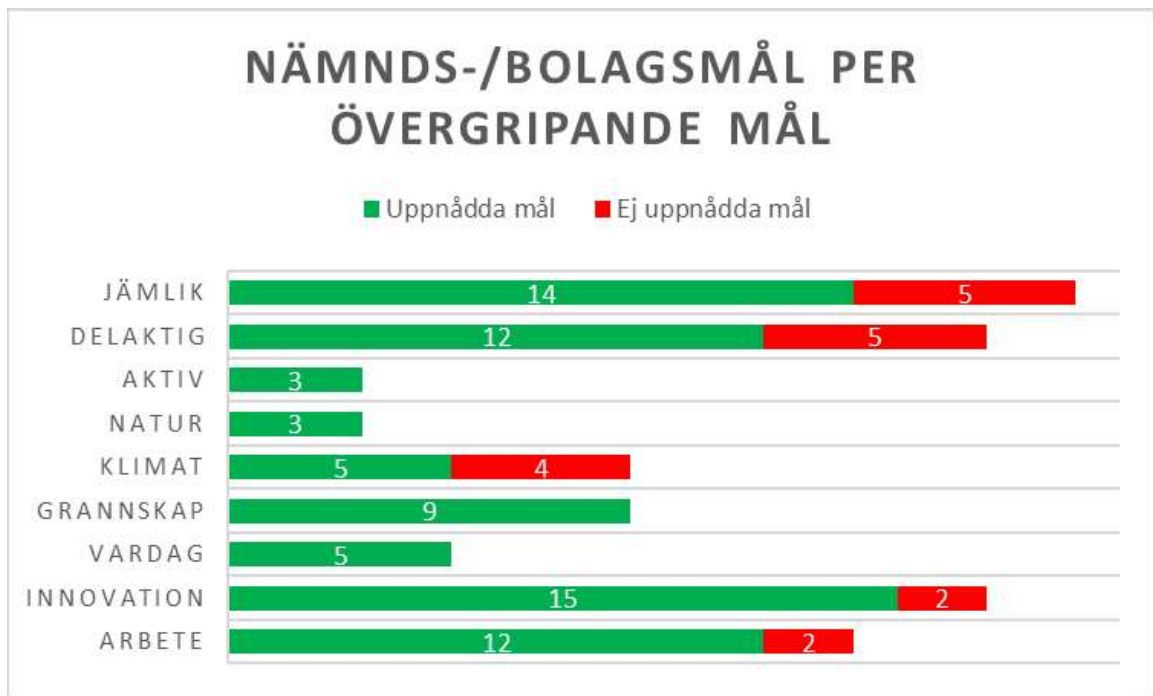
Finansiella mål:

Luleå kommun har fyra långsiktiga finansiella mål som ska säkerställa en god ekonomisk hushållning. Kommunstyrelsens bedömning är att:

- Målet En balanserad budget och flerårsplan utan skattehöjning uppnås år 2023 då resultatet visar ett överskott.
- Målet Årsresultatets andel av skatteintäkter och statsbidrag ska uppgå till minst 2 procent uppnås då utfallet för år 2023 av årsresultatets andel uppgick till 2,1 procent (8,2 % 2022).
- Målet Nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag bör ej överstiga 10 procent ej har uppnåtts. Utfallet för år 2023 visar att andelen uppgick till 16,3 procent (9,7 % 2022).
- Målet Soliditeten ska vara oförändrad har ej uppnåtts. Soliditeten har försämrats mot föregående år och är för 2023 67 procent för kommunen, soliditeten för kommunkoncernen har också försämrats mot föregående år.

Verksamhetsmål:

Nämnder och kommunala bolag beslutar om mål som sammantaget utgör bidrag till målarbetet. Kommunstyrelsen bedömning av antalet mål som uppfyllts respektive inte nåtts under 2023 framgår av bilden nedan:

3.2.1 Bedömning god ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet gällande de finansiella målen och verksamhetsmålen.

Vår bedömning är att resultatet är:

- helt förenligt med två av fyra finansiella mål. De två finansiella målen; Nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag bör ej överstiga 10 procent och Soliditeten ska vara oförändrad är ej förenligt med resultatet.
- helt förenligt med fyra verksamhetsmål och delvis förenligt med fem verksamhetsmål.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen i årsredovisningen sammanfattar måluppfyllelsen för verksamhetsmålen.

3.3 Balanskravsresultat

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

3.3.1 **Bedömning balanskravsresultat**

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

Datum som ovan

KPMG AB

Monika Lindgren

Auktoriserad revisor

Micaela Hedin

Certifierad kommunal revisor

BILAGA 1

Granskning av intern kontroll i väsentliga processer

Rapport

Luleå kommun

KPMG AB

2024-04-09

Antal sidor 6

Sammanfattning

Vi har av Luleå kommuns revisorer fått i uppdrag att granska Luleå kommuns interna kontroll i väsentliga processer. Uppdraget ingår som en del av den nya revisionsstandarden som gäller from år 2023.

De processer som vi har fokuserat på är:

- Investeringsprocess
- Bidragsprocess
- Inköpsprocess
- Löneprocess
- Process manuella bokföringsordrar
- Process bankfullmakter

Syftet med granskningen är att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte, är att hanteringen till övervägande del är korrekt men vi bedömer att förbättringsområden finns.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

Avseende bidragsprocessen:

- Upprätta centrala styrdokument som hanterar riktade statsbidrag

Avseende bankfullmakter:

- Uppdatera reglemente och rutinbeskrivning inklusive uppdatera fastställda beloppsgränser

Uppdatera fullmakter registrerade hos bank

- Löpande kontrollera att bankfullmakter överensstämmer med fastställda riktlinjer

Avseende investeringsprocessen:

- **Anläggningsregister**
Enligt LKBR 4 kap ska en kommun specificera sina materiella och immateriella anläggningstillgångar i ett anläggningsregister för att kunna ha en tillfredsställande kontroll och översikt över dess tillgångar. Vår bedömning är att rutinerna kring hantering av anläggningsregistret kan förtydligas. Vi anser att rutinerna bör formaliseras med hjälp av styrkort.
- **Aktivering av kostnader och pågående nyanläggningar**
Enligt företrädare för verksamheten finns det inga skriftliga rutiner eller riktlinjer för hur aktivering av pågående nyanläggningar och aktivering av kostnader ska hanteras, dvs hantering då en investering bedöms färdig. Vi anser rutinen kring aktivering av kostnader samt aktivering av avskrivningar av pågående projekt bör förtydligas med hjälp av ett styrdokument.
- **Utrangering och avyttring av tillgångar**
Av de stickprov på årets investeringar har inga komponenter eller tillgångar utrangeras. Vid vår granskning av årets avyttringar har ingenting avvikande noterats. Vi understryker dock vikten av att rutinen behöver formaliseras med hjälp av ett styrdokument.
- **Värdering av anläggningstillgångar**
Enligt företrädare för verksamheten finns det inga skriftliga rutiner eller riktlinjer för hur värdering av materiella anläggningstillgångar ska hanteras. Vi anser att rutinerna av värdering av anläggningstillgångar behöver formaliseras med hjälp av ett styrdokument.
- **Redovisning av markreserv och exploateringsmark**
Vi anser att rutinerna avseende markreserv och markexploatering behöver formaliseras.
- **Rutiner igångsättningsbeslut avseende investeringsprojekt**
Vi rekommenderar översyn avseende rutiner som säkerställer att investeringsprojekt ej startar innan underskrivet investeringsbeslut finns

Inledning/bakgrund

Vi har av Luleå kommuns revisorer fått i uppdrag att granska Luleå kommuns interna kontroll i väsentliga processer. Uppdraget ingår som en del av den nya revisionsstandarden som gäller from år 2023.

Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Syftet med granskningen har varit att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig.

Revisionskriterier

- Vi har bedömt om rutinerna uppfyller
- Tillämpbara interna regelverk, policys och beslut.
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).
- Kommunallagen.
- Styrande och stödjande dokument.

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta styrdokument.
- Intervjuer har genomförts

Resultat av granskningen

Investeringsprocess

Separat granskning har skett av investeringsprojekt, se vår rapport "Granskning av investeringsprojekt" daterad 2024-02-29. Vi hänvisar även till vår rapport "Granskning av anläggningstillgångar", daterad 2022-03-22.

Som komplement till dessa granskningar har uppföljning och kontroll skett av fastställda styrdokument. Granskning har även skett stickprovvis av investeringsprojekt.

Fastställda styrdokument

Vi noterar att fastställda styrdokument eller riktlinjer delvis saknas. Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- **Anläggningsregister**
Enligt LKBR 4 kap ska en kommun specificera sina materiella och immateriella anläggningstillgångar i ett anläggningsregister för att kunna ha en tillfredsställande kontroll och översikt över dess tillgångar. Vår bedömning är att rutinerna kring hantering av anläggningsregistret kan förtydligas. Vi anser att rutinerna bör formaliseras med hjälp av styrkort.
- **Aktivering av kostnader och pågående nyanläggningar**
Enligt företrädare för verksamheten finns det inga skriftliga rutiner eller riktlinjer för hur aktivering av pågående nyanläggningar och aktivering av kostnader ska hanteras, dvs hantering då en investering bedöms färdig. Vi anser rutinen kring aktivering av kostnader samt aktivering av avskrivningar av pågående projekt bör förtydligas med hjälp av ett styrdokument.
- **Utrangering och avyttring av tillgångar**
Av de stickprov på årets investeringar har inga komponenter eller tillgångar utrangeras. Vid vår granskning av årets avyttringar har ingenting avvikande noterats. Vi understryker dock vikten av att rutinen behöver formaliseras med hjälp av ett styrdokument.
- **Värdering av anläggningstillgångar**
Enligt företrädare för verksamheten finns det inga skriftliga rutiner eller riktlinjer för hur värdering av materiella anläggningstillgångar ska hanteras. Vi anser att rutinerna av värdering av anläggningstillgångar behöver formaliseras med hjälp av ett styrdokument.
- **Redovisning av markreserv och exploateringsmark**
Vi anser att rutinerna avseende markreserv och markexploatering behöver formaliseras.

Stickprovvis granskning av investeringsprocess

Granskning har skett av projekt "Väggkropp runt kvarteret Skidan, nr 41225". För granskat investeringsprojekt fanns igångsättningsbeslut. Projektet var dock upplagt innan igångsättningsbeslut samt igångsättningsbeslutet saknade underskrift. Vi har även noterat att projektuppföljning under projektets gång inte skett.

Bidragsprocess

I vår granskning har uppföljning skett av noteringar och rekommendationer lämnade i vår rapport "Granskning hantering av riktade statsbidrag", daterad 2022-12-13.

Vi noterar att kommunen har förtydligat delegationsordning avseende att ansöka om externa projektmedel och tydliggjort ansvarsfördelningen vid hanteringen av statsbidrag. Vi noterar dock att kommunen fortsatt saknar centrala styrdokument som hanterar riktade statsbidrag.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Upprätta centrala styrdokument som hanterar riktade statsbidrag

Inköpsprocess

Vi har granskat kommunens flöde för inkommen leverantörsfaktura till slutbetalning genom följande steg;

- (1) Order/beställning
- (2) Följesedel
- (3) Kopia på inscannad faktura
- (4) Printscreen på att fakturan har gransknings- och beslutsattesterats
- (5) Printscreen som visar att fakturan inte kan gå vidare utan båda attesterna
- (6) Utdrag från leverantörsreskontran som visar att fakturan är upptagen
- (7) Bankallegat/Kvittens på genomförd betalning

Slumpmässigt valda inköp har granskat utan anmärkning. Rutinen bedöms fungera väl.

Löneprocess

Vi har granskat kommunens flöde för utbetald lön genom följande steg;

- (1) Signerat anställningsavtal
- (2) Tidrapport som ligger till grund för aktuell lön
- (3) Printscreen som visar att tidrapport attesterats av behörig person
- (4) Aktuell lönespecifikation
- (5) Utdrag från fil till ekonomisystem som visar att lönen har bokförts
- (6) Löneutbetalning:
  - Kvittens av skickad fil där det framgår vilka som skickat filen till banken
  - Kvittens från banken där det framgår vilka som godkänt utbetalningen
  - Attesterad löneutbetalningslista

Vår granskning har skett utan anmärkning. Rutinen bedöms fungera väl.

Process manuella bokföringsordrar

Kommunen har upprättat styrdokument avseende hantering av bokföringsorder för olika verksamhetssystem samt olika typer av bokföringsordrar såsom interna hyror, leasing, resursfördelning mfl.

Vi har stickprovsvist granskat manuella bokföringsordrar avseende att attest korrekt sket utan anmärkning. Rutinen bedöms fungera väl.

Process bankfullmakter

Enligt fastställt reglemente "Rutin teckningsrätt inom ekonomiområdet" ska kommunens samtliga bank- och depåkonton, plus- och bankgiron tecknas för utbetalning två i förening. Ingen kan enskilt göra utbetalningar.

Vi har i vår granskning stickprovsvist kontrollerat att utbetalning har tecknats två i förening utan anmärkning. Däremot har vi noterat att vissa avvikelser finns mellan behörigheter registrerade hos bank mot vad som anges i rutinbeskrivning/teckningsrätt. Avvikelserna avser dels personer med lägre behörighet registrerade hos bank än vad som fastställts, dels personer med högre behörighet till konton än vad rutinen säger.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Uppdatera reglemente och rutinbeskrivning inklusive fastställda beloppsgränser
- Uppdatera fullmakter registrerade hos bank
- Löpande kontrollera att bankfullmakter överensstämmer med fastställda riktlinjer

Datum som ovan

KPMG AB

Monika Lindgren
Auktoriserad revisor

Felicia Vikström
Assistant Manager

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.